ئێران،
گرێ پووچکەی رۆژهەڵاتی ناڤین
و،
پارووی چەوری زلهێزەکان!

نووسینی: سیروان کاوسی
ئۆسلۆ: ٢٠٠٨/١/٢٤

رووخانی رژێمی حەمەڕەزاشا و دامەزرانی کۆماری بنچینەگری ئیسلامیی ئێران بەسەرۆکایەتیی ئایەتوڵڵا خومەینی، لەساڵی ١٩٧٩، بە یەکێک لەڕووداوەکانی گرنگی سەدەی رابوردوو دەژمێردرێت. بۆ وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکاش، رووخانی رژێمی حەمەڕەزاشا، بەمانای لەنێوچوونی هاوپەیمانێکی گوێڕایەڵ و، لەدەستدانی داهاتی زەریایەک "زێڕی رەش" و، گەلیک داهاتی دیکە بوو لەبوارەکانی تەکنۆلۆژیای بازرگانی و جەنگی و ... هتد.

بەدرێژایی نێزیک بە سی ساڵی رابوردوو، دەوڵەتەکانی یەک لەدواییەکی ئەمریکا، بەمەبەستی جۆشدانی سەرلەنوێی بەرژەوەندییەکانیان، بەشێوازی جۆراوجۆرەوە هەوڵیاندا و تێکۆشین، بۆئەوەی پێوەندیی سیاسییان لەگەڵ رژێمی ئێران ئاسایی بکەنەوە، بەڵام دامەزرێنەرانی کۆماری ئیسلامیی ئێران – لەسەروویانەوە ئایەتوڵڵا خومەینی و جێنشین و پێرەوانی خومەینیی، کە هەر لەسەرەتاوە، ستراتیژی سیاسیی دەرەوەی رژێمەکەیان لەسەر بناخەی دژایەتیکردنی رۆژاڤا – بەتایبەتیی ئەمریکا و ئیسرائیل و، دروشمی "صدور انقلاب" دارِشت، تاکو ئەورۆ ئامادە نەبوون پێوەندییان لەگەڵ ئەمریکا ئاسایی بکەنەوە و، بەردەوام نێوی ئەمریکایان بە "شەیتانی گەورە" و دوژمنی سەرەکیی ئێران نێوبردەووە.

لەو ماوەیەدا، سازکردنی جەنگی پڕکارەساتی مرۆڤی و ئابووری و کۆمەڵایەتیی – بەنێوی جەنگی (٨) ساڵەی عێراق – ئێران و، هەوڵەکانی دیپلۆماسیی ئەمریکا بۆ گوشارخستنەسەر ئێران بەڕێگەی کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان سەبارەت بە پرسی مافی مرۆڤ و، پرۆژەی چەکی ئەتۆم، هەروەها هەڕەشە و گوڕەشەی سەربازی و، نێوناسکردنی ئێران بە پشتیوانی تیرۆریست و سەرچاوەی ئاژاوەگێڕیی، نەتەنێ رژێمی ئێرانی دەستەمۆ نەکردووە، بەڵکو بەپێچەوانەوە، سەرکۆماری نوێی ئێران (ئەحمەدینژاد)، هەڕەشەی لەنێوبردنی وڵاتی ئیسرائیل دەکا و، زیتر و بەربڵاوتر لە ساڵانی پێشوو، دەستوەردەداتە کاروباری نێوخۆیی وڵاتانی عێراق و لوبنان و فەلەستین و ئەفغانستان

و، کویت و بەحرەین و، ولاتانی دیکە لە ڕۆژهەڵاتی ناڤین. ئێران هەروەها بووجەیەکی زۆریشی تەرخانکردوە بۆ پەروەردەکردن و بڵاوکردنەوەی تۆڕەکانی سیخۆڕی و یارمەتیدانی ڕێکخراوەکانی تیرۆریستی و، گەلێک کۆسپ و تەنگەژەی بۆ ئەمریکا و هاوپەیمانانی لە نێوچەکەدا ناوەتەوە. لەئاستی نێودەوڵەتیشدا لەبەرامبەر گوشارەکانی ئابووری و دیپلۆماسیی ئەمریکادا توانیویەتی خۆی ڕابگرێ و، لەکێشە و ململانێی ئابووریی نێوان زلهێزەکان و وڵاتانی خاوەن تێکنۆلۆژی و پیشەسازیی گەورە، لەپێناو درێژەدان بە مانەوەی خۆی و بەڕێوەبردنی سیاسەتەکانی لەنێوچەکە، بەتەواوەتیی کەڵکوەربگرێت.

گۆڤاری حەفتانەی (News week) کە لە ئەمریکا دەردەچێت، لەژمارەی مانگی دێسەمبەری ٢٠٠٧ یدا، وتارێکی لە ژێرنێوی "دۆستانی کۆنی تاران"، نووسیوە و، تێیدا سەبارەت بە ئاکامی سەرنەکەوتووی هەوڵەکانی ئەمریکا بۆ سەر ڕژێمی ئێران دواوە. وتارەکە دەڵێ:

"گەمارۆی ئابووریی سەر ئێران، لەلایەن ئەمریکاوە، ئەو وڵاتەی لە چین و رووسیا نێزیک کردووەتەوە. بەپێچەوانەی ویست و بەرنامەی ئەمریکا بۆ تەریککردنی ئێران، کۆمپانیاکانی ولاتانی رووسیا و چین، لەساڵانی رابوردوودا زۆرترین داهاتیان دەستکەوتووە. ئەگەرچی دوو کۆمپانیای "هالیبرتۆن" ی ئەمریکا، و "شلۆمبێرگێر"ی فەرەنسا لە هەڵێنجانی نەوتدا، پسپۆڕی و شارەزاییان لە کۆمپانیاکانی وڵاتانی دیکەی جیهان پترە و، نێوبانگیان زیاترێکە، بەڵام بەهۆی بڕیاری سیاسیی دەوڵەتەکانیانەوە، ئەوا هەلی باش بۆ کۆمپانیاکانی چینی و رووسی ڕەخساوە، تاکو ڕێککەوتننامەکانی تایبەت بە پڕۆژەکانی نەوت لە ئێران، بەنێوی خۆیانەوە مۆربکەن.

پاش ئەوەی سەرۆکی لیبیا (قەزافی)، وازی لە پڕۆژە ئەتۆمییەکەی هێنا و، لە رۆژاڤا نیزیک بووەوە، بڕیاریدا ڕێککەوتننامەکانی تایبەت بە نەوت، لەگەڵ کۆمپانیاکانی "شێل" و "ئۆکسیندتاڵ" ی وڵاتانی رۆژاڤادا مۆربکات. هاوکات، دەوڵەتی "سۆدان" یش لەگەڵ کۆمپانیاکانی رۆژاڤا ڕێککەوت، ئەوەش بوو بەهۆی دۆڕانێک بۆ کۆمپانیاکانی رووسیا و چین، کە پێشتر لەو وڵاتانەدا پڕۆژەکانیان دەبرد بەڕێوە. بەڵام هەروەک ئاماژەی پێکرا، بەهۆی ناکۆکیی نێوان ئەمریکا و ئێرانەوە، کۆمپانیاکانی چین و رووسیا داهاتی زۆریان لە ئێران دەستکەوتووە. بۆ نموونە لەساڵی ٢٠٠٧، چین ڕێککەوتننامەیەکی (٣) ملیارد دۆلاری لەپێوەند لەگەڵ پڕۆژەکانی تایبەت بە نەوتدا لەگەڵ ڕژێمی ئێران، مۆر کردووە. کۆمپانی "سینۆپێک" ی چینی، بەمەبەستی پەرەپێدانی گۆڕەپانی گازی نێوچەی (یادئاوەران) و بلۆکی نەوتی "گەرمسار" لەنێزیکی تاران، ڕێککەوتننامەیەکی (٧٠) ملیارد دۆلاریی لەگەڵ ئێران مۆرکردووە. کۆمپانیای تەلەفۆنی چینی (هوواوای)، ڕێککەوتننامەیەکی (٣) ملیارد دۆلاریی لەگەڵ شیرکەتی تەلەفۆنی ئێران بەنێوی "ئێران

سێڵ" مۆرکرد. لەبوارەکانی دیکەش، شێرکەتەکانی چین و رووسیا، بە گەرمە سەرقاڵی جێبەجێکردنی پرۆژەکانی تایبەت بە ئەلکترۆنیک و، ئۆتۆمۆبیلسازی و فڕۆکەوانین و، دەیانەوێ بەتەواوەتیی بازاڕی ئێران داگیر بکەن..... بەم شێوەیە، لەسایی سیاسەتی "واشێنگتۆن" ەوە، رۆژ لەگەڵ رۆژ، دەسەڵاتی سیاسی و ئابووریی چین و رووسیا، لە ئێران سەقامگیرتردەبێت".

خوێندنەوەی ئەم دوو کۆپلەیە لەگوتاری حەفتانەی "نیووزویک"، هۆی سەرەکی و بنەڕەتیی ناکۆکیی دەوڵەتەکانی چین و رووسیا، لەبەرامبەر ئەمریکا و ئینگلیز و فەرەنسا، لەنێو کۆمەڵی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتووەکاندا، دەخاتەڕوو.

هەر لەم پێوەندەدا، **هاشمی رەفسەنجانی گەورە کاربەدەستی رژێمی ئێران**، رۆژی (٢٠٠٧/١٢/٢١)، لەکاتی نوێژی هەینی لەزانستگەی تاران، سەبارەت بە گوشاری ئابووریی ئەمریکا بۆ سەر وڵاتەکەی، گوتی: **"گوشارەکانی ئابووریی ئەمریکا، هیچ کاریگەرییەکەی بۆ سەر ئێران نەبووە و، تەنیا زیانی بە ئەمریکا خۆی گەیاندووە!"**

ئەم وتەیەی هاشمی رەفسەنجانی، راستیی بۆچوونەکەی گۆڤاری News Week دەسەلمێنێ، هاوکات ئەو نهێنییەش ئاشکرادەکات، کاربەدەستانی گەورەی ئێران، بۆ شکستپێهێنانی پرۆژەی ئەمریکا لەدژیان، بەزانیاریی تەواوەوە سیاسەتی نێزکبوونەوەیان لە رووسیا و چین و ئیتالیا و ئۆتریش (نەمسا) هەڵبژاردووە. ئایەتوڵڵاکان و کاربەدەستانی ئێران، بەهەموو شێوەیەک تێدەکۆشن تاکو بە هاوبەشیی لەگەڵ رژێمەکانی کوبا و کوریای باکوور و سووریا و بەشێک لە رژێمەکانی ئەمریکای لاتین و، رژێمی سودان لە ئەفریقا و، رووسیا و چین، بلۆکێکی نوێ لەدژی ئەمریکا و هاوپەیمانەکانی پێکبهێنن، بۆ ئەوەی بتوانن گوشاری ئەمریکا و رۆژاڤا بۆ سەر رژێمەکەیان کەم بکەنەوە و، بەیارمەتیی تەکنۆلۆژیای رووسیا و کوریای باکوور و چین، دەستیان بەچەکی ئەتۆم و جۆرەها چەکی دیکەی کۆمەڵکوژ بگات و، ئەو چەکوچۆڵانە بکەن بە قەڵخانی پاراستنی رژێمەکەیان لەبەرامبەر هەر جۆرە هەڕەشە و هێرشێکی دەرەکییەوە بۆ سەر ئێران. ئەوجا ئەو خەونەیان لەنێوچەکە بهێننەدی، کە دروستکردنی ئیمپراتۆرییەکەی شیعەیە لەنێو جیهانی ئیسلامدا.

شایانی باسە، پشتگیریکردنی ئەو حکوومەتانە لە ئێران، تەنێ پێوەندیی بە دانووستان و ساتوسەودای ئابووری و بازرگانییانەوە نییە کە لە گەڵ ئێران هەیانە، بەڵکو هۆی سەرەکیی دەگەڕێتەوە بۆ ئەوە کە، ئەو رژێمانە خۆشیان، لەریزی رژێمەکانی توتالیتێر و دیکتاتۆر و سیستەمی تاکەحیزبین و، بیری دژ بە ئازادی و دیمۆکراسییان هەیە. بۆ نموونە سەرۆکی وڵاتی رووسیا (ولادیمیر پۆتین)، کە پێشتر ئەندامی دەزگەی سیخۆڕیی یەکێتیی سۆڤێت بوو، ئەوڕۆکە یەکێکە لەسەرمایەدارەکانی گەورەی فدراسیۆنی

رووسیا و، خاوەنی دەیان کۆمپانیای گەورە و بچووکە. هەروەها لەکەرتی نەوت و گازی ولاتدا خاوەنی ٣٧% یەتی کە لەبازاڕدا نرخەکەی بە ٢٠ ملیارد دۆلار مەزەنە دەکرێت.

سیستەمی سیاسیی ئەو رژێمانەی ئێران بە دۆست و هاوپەیمانی خۆی نێویان دەبات، بەشێوەیەک داڕێژراوە،کە هەر دەنگێکی ئازادیخوازانە بەبیانووی پیلان و نەخشەی بێگانە بۆ سەر ولاتەکەیان بەتوندی کپ دەکەن و، هەر جۆرە داخوازییەکی دەرەکییش کە لەلایەن کۆڕ و کۆمەڵی نێونەتەوەیی و، دنیای ئازادەوە بۆ رێزگرتن لە دیمۆکراسی دەکرێ لێیان، بەنیشانەی دەستێوەردانی دادەنێن لەکاروباری نێوخۆی ولاتەکەیاندا و، دژایەتیی دەکەن. هەر لەبەر ئەوەشە کە دەبینین، سەرەڕای بیروباوەڕ و ئایدۆلۆژیی جیاواز کە لە نێوانانیاندا هەیە، رژیمەکانی کۆمۆنیست و ئیسلامیی توندڕەو و رژێمەکانی دیکتاتۆر و، لەبەرەیەکی هاوبەشدا یەکیانگرتووە.

ولاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا و، هاوپەیمانانی هاوستراتیژی (ئینگلیز و ئیسرائیل)، پاش رووخانی یەکێتیی سۆڤێت، بەتایبەتیی پاش رووداوی (١١ی سێپتەبەری ئەمریکا)، بەمەبەستی پارێزگاریکردن لە بەرژەوەندییەکانیان لە جیهان بەگشتی و رۆژهەلاتی ناڤین بەتایبەتیی، ستراتیژێکی نوێیان هەڵبژاردووە کە تەواو بەپێچەوانەی سەردەمی "جەنگی سارد" ە. ئەم ستراتیژی نوێیە، بریتییە لە دابەشکردنی ئەو ولاتانەی پڕەشیمەتن و سەرچاوەی کێشەی سیاسی و کۆمەلایەتی و، هەڵچوون و، قەیرانی سیاسین، بە چەندین ولات و دەوڵەتی بچووکتر (وەک پاکستان و ئێران و عێراق و تورکیا و ئەفغانستان و سۆدان) و، لەنێوبردنی بزووتنەوەی چەکداری و ئەو رێکخراوە سیاسی وچەکدارییانەی نێویان پێشتر خراوەتە لیستی "تێرۆریست"، یان لەداهاتوودا دەخرێنە لیستەکەیانەوە، هەروەها لەنێوبردنی پاشماوەی رژیمەکانی کۆمۆنیستی و، گۆڕینی رژیمەکانی دیکتاتۆر و، هینانەسەرکاری رژێمی دیمۆکرات لەجێیان، کە رێز لە دیمۆکراسی و مافی مرۆڤ بگرن.

رووخاندنی خێرای رژێمی تاڵەبانەکان لە ئەفغانستان و، رژێمی بەعس لەعێراق لەساڵی ٢٠٠٣، جۆرج بوش سەرۆکی ئەمریکا و دەوڵەتەکەی، بەسەرکەوتنی هەرچی خێراتری ستراتیژی نوێی ئەمریکا لەنێوچەکە گەشبینتر کرد. هاوکات، جۆرج بوش تووشی لەخۆباییبوون و لووتبەرزییەکی وەها بوو کە دەستبەجێ بیرۆکەی رووخاندنی ئێران و سووریای هێنایە ئاراوە، بەوەشەوە نەوەستا و، داوای لە دەوڵەتەکانی هاوپەیمانی وەکو تورکیا و میسر و سعوودی و کوێت و ... هتد کرد، کە دەبێ مافی مرۆڤ لە ولاتەکانیاندا بپارێزن و، زەوینە خۆشبکەن بۆ ئەنجامدانی راپرسی و رفراندۆم لەولاتەکانیاندا. ئەوجا پەنجەی بەرەو چین و رووسیا راکێشا و، داوای لێکردن مافی مرۆڤ لە ولاتەکانیاندا بپارێزن.

ئەم هەڵویستە بەپەلە و هەڵنەسەنگێندراوەی سەرۆکی ئەمریکا و دەوڵەتەکەی، کە هێزەکانی بە هاوبەشیی لەگەڵ سوپای هاوپەیمانان لە عێراق، هێشتا بەتەواوەتیی سەرکەوتنیان مسۆگەر نەکردبوو، جموجوڵێکی گەورەی لەنێو رژێمەکانی دژ بە ئازادیی نێوچەکە (بەدۆست و نەیاری ئەمریکا) وە پێکهێنا. رژێمی ئێران کە لە هەموو لایەنێک زیاتر هەستی بە مەترسیی دەکرد، بەهەموو توانایەکییەوە کەوتەخۆ و، رێکخراوەکانی حیزبوڵڵای لوبنان و حەماس و بەدر و، سوپای مەهدی لە عێراق و لوبنان و فەلەستین پڕچەک کرد و، هەزاران پاسداری ئیسلامیی، بەنێوی زیارەتی شوێنە پیرۆزەکانی شیعە لە عێراق، رژاندە نێو بەغدا و ئەو پارێزگانەی بەدەست شیعەکانەوەن. لەولاشەوە لە پاکستان و ئەفغانستان، پێوەندیی لەگەڵ پاشماوەی هێزەکانی تاڵەبان و، "ئەلقاعدە" گرت، بۆ ناردنی چەک بۆیان. رژێمی سووریاش هەر بەم شێوەیە، وڵاتەکەی کردە بەردەباز و پردی پەرینەوەی هەزاران عەرەبی رەگەزپەرست لەوڵاتانی عەرەبی و، ناردنەوەی هەزاران کۆنەبەعسی و موسوڵمانی توندڕەوی سوننە بۆ نێو عێراق. ئەوجا رژیمەکانی ترک و سعوودی و میسریش کەوتنەخۆ و، بەهەموویانەوە بارودۆخی عێراق و نێوچەکەیان بەم رۆژە برد کە بینیمان، کە ئەمریکا ناچار بوو بۆ ئەوەی بەتەواوەتیی کۆنترۆڵی بارودۆخەکەی لەدەست دەرنەچێ، واز لە پرۆسەی بەدێمۆکراسیکردنی رژێمەکانی دیکتاتۆری هاوپەیمانی بهێنێت و، پشتیوانی لە ژنەراڵ پەرویز موشەڕەف بکات و، هاودەنگیی لەگەڵ رژێمی رەگەزپەرستی ترکیادا بکات دژ بە بزاڤی رزگاریخوازیی کورد لە باکوور، ئەوجا داوا و تکا لە حکوومەتی سعوودی بکات، تاکو لە پشتیوانیکردنی بەرەی سوننە لەعێراق کەم بکاتەوە. سەرباری ئەمانەش، بە پێچەوانەی ویست و ئارەزووی، سەبارەت بە هێورکردنی بارودۆخی نێوخۆی عێراق، چەند جارێک لە بەغدا لەگەڵ باڵوێژی ئێران کۆبببێتەوە...

هەر لەم پێوەندەدا، دەتوانین ئاماژە بە خاڵێکی لاوازی دیکەش بکەین لە داڕشتنی ستراتیژی نوێی ئەمریکا، کە لە شێواندنی بارودۆخی عێراقدا کارکردی هەبوو، ئەویش کەمئەزموونی و نەشارەزایی داڕێژەرانی ستراتیژی نوێی ئەمریکا بوو لە جێبەجێکردنی پرۆژە نوێیەکەیاندا کە پەرەپێدانی دیمۆکراسییە لە ولاتانی پاشکەوتوی جیهان. هیچ تاقیکردنەوە و ئەزموونێکی پێشووتریان لەو بارەوە نەبوو. چۆنکە بەدرێژایی دەیان ساڵ و، تا پێش هەرەسهێنانی یەکێتیی سۆڤێت، ستراتیژی ئەمریکا، بریتیبوو لە ئەنجامدانی کودەتای سەربازی و هەوڵدان بۆ لەنێوبردنی رژێمەکانی سەر بە بلۆکی رۆژهەڵات و، لاوازکردنی بەرەی سۆسیالیزم. لەو پێناوەشدا، بەدەیان سەرۆک و دیکتاتۆری وڵاتانی گۆڕیبوو، لەجێیان دیکتاتۆر و ملهۆڕی دیکەی دانابوو. هەروەها بەکارهێنان، یان لەنێوبردنی دەیان بزووتنەوەی رزگاریخوازیی لەوانە "شۆڕشی ئەیلوول" و، بەختکردنی

سەتان ملیۆن دۆلار بۆ جێبەجێکردنی پلان و نەخشەی سەربازی و سیخوڕیی لەجیهان، بەڕێوەبەرانی سیاسی و لەشکریی ئەمریکای لەرادەبەدر شارەزا و، قاڵ و پڕئەزموون کردبوو. بەڵام پاش هەرسهێنانی یەکێتیی سۆڤێت، بیرۆکەی گۆڕینی ڕژێمەکانی دیکتاتۆر، بەرژێمی دیمۆکراسی و، پەرەپێدانی ئازادی و دیمۆکراسیی لە وڵاتەکانیاندا، دیاردەیەکی نامۆ و تازە بوو بۆیان. هەر ئەوەش بوو، پاش لەگۆڕنانی ڕژێمی سەددام، بێ ئاوڕدانەوە بە تایبەتمەندی و جیاوازی ئاینی و سیاسی و کەلتووریی نێوان گەلان و ئاینە جیاوازەکانی عێراق، بێ لەبەر چاوگرتنی، ناهۆشیاری سیاسی و کۆمەڵایەتی و، زاڵبوونی بیروباوەڕی کۆنەپەرستانە و ڕەگەزپەرستانە و دژ بە ئازادیی لەنێوچە و هەرێمەکە، ئەلتەرناتیڤی ئەمریکا بۆ حکوومەتی نوێی عێراق، لەکۆکردنەوەی چەند سەرکردەیەکی کورد و چەند عەرەبێکی سوننە و شیعە لەدەوری یەک و، هەڵڕشتنی ملیۆنان دۆلار بۆیان، ڕەنگیدایەوە و، لەو باوەڕەدا بوو، دیمۆکراسی بەزوویەکی زوو لە عێراق دەچەسپێ و، عێراق دەبێتە نموونە و سەکۆی هاویشتنی دیمۆکراسی بۆ ولاتانی نێوچەکە. **ئەوجا شەپۆلی ئازادی و دیمۆکراسی لە نەجەف و کەربەلا و تکریتەوە هەڵدەستێ و، لێوارەکانی دەگاتە ئەوپەڕی سنوورەکانی یەمەن و سودان و پاکستان و کشمیر.** بەڵام کاتێکی زانی بەشێکی زۆری ئەو پارە و چەک و بووجەیەی بۆ چاندنی تۆوی دیمۆکراسی ناردوویەتە عێراق، لەلایەن ئەو کەسانەوە دزراوە و لرف دراوە کە پشتی پێیان بەستبوو... ئەوڕۆکەش، پاش تێپەڕبوونی چوارساڵ بەسەر ڕووخاندنی ڕژێمی سەددام حسێن و، لەسەرەتای ساڵی ٢٠٠٨، هێزەکانی ئەمریکا بە **فڕۆکەی فانتۆمی "F16"**، ئەو گەڕەکانەی بەغدا و، شار و شارۆچکانەی عێراق بۆمباباران دەکەن کە لەژێر کۆنترۆڵی کۆنە بەعسییەکان و چەکدارەکانی **"ئەلقاعدە"** و، **سوپای مەهدی (سەر بە ئێران)** دایە. واتە پاش چوارسال هێشتا کۆنترۆڵی بەغدای بۆ نەکراوە.

بێگومان، ئەمریکا، ئەگەر لەسەر سیاسەتی پێکەوەلکانی زۆرەملیی عێراق بەردەوام بێت، ڕەنگە بتوانێ بەشێوەی کاتی و بەزەبری چەک و ڕژاندنی پووڵ وپارە بۆ سەرۆک عەشیرەتە عەرەبەکان و لایەنە سیاسییەکانی کورد و عێراقی، هێمنی و ئاسایش بەسەر عێراقدا بسەپێنێ، بەڵام لەداهاتوویەکی نێزیکدا کێشەکان سەرهەڵدەدەنەوە و، ئاژاوە و خوێنڕشتن هەموو عێراق دەگرێتەوە، لەبەر ئەوە ڕێگە چارەی ڕاست و گەنجاو ئەوە بوو، هەر لەسەرەتاوە، واتە پاش ڕووخانی ڕژێمی سەددام، بە هاوکاری و چاودیریی کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان، عێراق بۆ سێ هەرێمی سەربەخۆی کورد وعەرەبی سوننە و، شیعە دابەشبکرایە. بەوەش، لەلایەک شەڕ و خوێنڕشتن و ئاژاوە و دەستێوەردانی وڵاتانی دیکتاتۆری دراوسێی عێراق لەنێو دەچوو، لەلایەکی دیکەشەوە، ئاوەدانی و پرۆژەکانی

ئابووری و ئاسایشی پێویست بۆ خستنە گەڕی سەرمایە دابیندەکرا، کە ویست و ئامانجی سەرەکیی ولاتانی گەورەی پیشەسازییە لەنێوچەکە. بەڵام بەهۆی هەڵە و نەشارەزایی ئەمریکا، لە جێبەجێکردنی سیاسەتی نوێی لەنێوچەکە و، سازکردنەوەی عێراقی نوێ، ئەوجارەیان هەلی رەخساند بۆ عەرەبی شیعە، کە ماوەی پتر لە (٨٠) ساڵ لەژێر چەپۆکی عەرەبی سوننەدا بوو. هاوکات، دەرفەتێکی زێڕینیش بوو بۆ رژێمی ئێران، تاکو بەهۆی پێوەندیی ئاینیی لەگەڵ شیعەی عێراق، ناڕاستەوخۆ و، لەماوەیەکی کورتدا دەسەڵاتی خۆی لە عێراق و، نێوچەکە بباتە پێشەوە و، کێشە و کۆسپێکی ئەوتۆ بۆ ئەمریکا سازبکات، کە ناچاربێت لەگەڵی بکەوێتە دانووستانەوە....

بێگومان، ئەمریکا و هاوپەیمانەکانی لێناگەڕێن ئێران هەروا درێژە بە ملهوڕی و پەرەپێدانی ئاژاوە لە نێوچەکە بدات. هەبوون و ئاسایشی نەتەوەیی ئیسرائیل و چارەنووسی ستراتیژی سیاسیی ئەمریکا و، بەرژەوەندییەکانیان لە نێوچەکە، بەسەرکەوتنیان لە جەنگی عێراقەوە گرێدراوە. تا رژێمی ئیسلامیی ئێران لەسەر دەسەڵات بمێنێت، بەرژەوەندییەکانیان و ئاسایشی وڵاتانی هاوپەیمانیان لە مەترسیی بەردەوامدا دەبێت. لەبەر ئەوە لەداهاتووکی نێزیکدا هێرش دەکرێتە سەر رژێمی ئێران و، بەوێنەی رژێمی خوێنخۆر و کوردکوژی بەعس، لەگۆڕ دەنرێت، بەڵام پێش رووخاندنی کۆماری ئیسلامیی، بەگەورەکردنەوەی مەترسیی ئێران لای وڵاتانی کەنداو، لەپێشدا سی – چل ملیارد دۆلارێک چەک و تەقەمەنیی دەفرۆشن پێیان، بەنێوی ئەوەوە لەئەگەری هێرشی ئێران بۆ سەریان، دەبێ بتوانن بەرگریی لەخۆیان بکەن. لەبەر ئەوە پێویستیان بە چەکی مۆدێرن و، دامەزراندنی پێگەی سەربازیی ئەمریکا و هاوپەیمانانی لە شوێنە ستراتیژییەکانی کەنداودا دەبێت...!

جارێ ئەوە یەکەم وەجبەی فرۆشتنی چەک بە وڵاتانی کوێت و بەحرێن و قەتەر و عەرەبستانی سعوودی و عومان، بڕیاری لەسەر درا و، سەرۆکی ئەمریکا جۆرج بوش لە سەردانەکەی بۆ کەنداو، کە لەنیوەی مانگی یەکی ٢٠٠٨، ئەنجامیدا، رێککەوتننامەی ناردنی راکێت و چەکی دیکەی لەگەڵدا مۆرکردن، کە بایی (٢٠) ملیارد دۆلارە...

کوردی بێ ناسنامە و،
هەلی مێژوویی و،
سەرکردەیەتیی بێ ستراتیژ!

پاش شەهیدکرانی پێشەوا قازی و، کۆچی دوایی بارزانیی نەمر، کە دوا سەرکردەی کلاسیکی کورد بوون، بزاڤی رزگاریخوازیی کورد، لەهەموو بەشەکانیدا، لەدیاریکردنی ستراتیژدا تووشی قەیران و سەرلێشێواوییەکی گەورە هاتووە. گرێدانی بزاڤی رزگاریخوازانەی گەلی کورد بە چوارچێوەی سنووری داگیرکەران، لەلایەن پارتی و حیزبە کوردییەکانەوە، لەژێر دروشمی ئۆتۆنۆمی و فیدراڵی و ... هتد، لەڕەوتی خۆیدا، تێکڕای حیزبەکانی کوردی، تووشی "قەیرانی ناسنامە" (بحران هویت) کردووە. ئەم قەیرانی ناسنامەیەش، لە حیزبەکانەوە گوێزراوەتەوە بۆ نێو کورد و، ئەوڕۆکە پڕاوپڕی گۆڕەپانی سیاسیی کوردستان، لەنێو سەرلێشێواوی و گێژاوێکی قووڵدا دەسووڕێتەوە.

سەرهەڵدانی بیرۆکەی دژایەتیکردنی بیروباوەڕی سەربەخۆیی کوردستان لەلایەن رێکخراوە و سیاسەتکاری کورد خۆیەوە، مێژوویەکی دەیان ساڵەی هەیە. لەرۆژهەڵاتی کوردستان، پاش رووخانی کۆمار و، بەماوەی چەند ساڵێک، کە زۆرینەی سەرکردەیەتی و ئەندامانی حیزبی دیمۆکرات، روویان لە باشووری کوردستان و عێراق کردبوو، لەوێ، بەسەر چەندین تەیاری هزری و سیاسیی جیاواز دابەش بوون، لەگەڵ ئەوەشدا، دروشمی رەسمیی حیزبی دیمۆکرات، لە کۆنگرەی دووەمیدا، کەمانگی پووشپەڕی ١٣٤٨ی هەتاوی (١٩٦٩) ی زایینی گیرا، هەر سەربەخۆیی بۆ کوردستان بوو. لە کۆنگرەی دووەمدا، شەهید ئەحمەد تەوفیق بۆ سەرۆکی حیزب هەڵبژێردرا. پاش شەهیدکرانی ئەحمەد تەوفیق لەلایەن رژێمی رەگەزپەرستی بەعسەوە، کۆنگرەی سێیەمی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان لە مانگی جۆزەرانی ساڵی ١٣٥٠ی هەتاوی (١٩٧١) ی زاینی بەڕێوە چوو. لەم کۆنگرەیەدا، لەژێر کاریگەرێتیی سیاسەتی حیزبی توودەی ئێران و، لەڕێگەی، ئەندامان و لایەنگرانی حیزبی توودەی ئێران کە لەنێو حیزبدا بوون، گۆران و وەرچەرخانێکی گەورە لە ستراتیژی سیاسیی حیزبدا پێکهات. بەشێوەی رەسمی و بەئاشکرا دروشمی حیزب، لەسەربەخۆیی بۆ کوردستان، گۆڕا بۆ دروشمی خودموختاری لەچوارچیوەی ئێران. هەروەها نێوی حیزب، "حیزبی دیمۆکراتی کوردستان"، گۆرا و بوو بە (حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران). لە کۆنگرەی سێیەمدا، شەهید عەبدولڕەحمان قاسملوو، بە سەرۆکی حیزب هەڵبژێردرا.

پاش تێپەڕبوونی نێزیک بە (٣٨) ساڵ، حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران، هێشتا بەرەسمی وبەکردەوە، نەیتوانیوە بگەڕێتەوە سەر بەرنامە و ئامانجەکانی سیاسی و نەتەوەیی پێشووی حیزب، کە لە کۆنگرەی (١) و کۆنگرەی (٢) دا بڕیاریان لەسەردرابوو.

(شایانی باسە، دوای کۆنگرەی (١٣) ی حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران، بەشێکی گەورەی لێ جیابووەوە و، گەڕانەوە سەر نیوە کۆنەکەی حیزب، واتە "حیزبی دیمۆکراتی کوردستان". ئەمە هەنگاوێکی بەجێ و دڵخۆشکەرە. لەگەڵ ئەوەشدا دەبێ چاوەڕوانی بڕیارەکانی کۆنگرەی (١٤) ی حیزب بین، دەگەڕێتەوە سەر پێرەوپرۆگرامی سەردەمی پێشەوا قازی، یان نا؟!).

لە باشووری کوردستان، هەر لە ساڵانی پەنجاکانی سەدەی رابوردووەوە کە مەلامستەفا بارزانیی لە تاراوگە و لە سۆڤیێت دەژیا، بەشێک لە رۆشنبیرانی کورد لەدەوری پارتی دیمۆکراتی کوردستان لە بەغدا کۆببوونەوە و، بەتەواوەتیی کەوتبوونە، ژێرکاریگەرێتیی بیروباوەڕی کۆمۆنیستی و، بیری رەگەزپەرستانەی عەرەبییەوە.

کۆچکردوو مامۆستا برایم ئەحمەد، یەکێکە لەو سیاسەتزان و، خوێندەوارانەی کورد، کە سەرەتای بیروباوەڕی سیاسی و چالاکیی سیاسیی، بەدژایەتیکردنی بیری نەتەوەییەوە دەستپێکرد. ساڵانی کۆتایی پەنجاکانی سەدەی رابوردوو لە بەغدا، بە ئاشکرا دژایەتیی نەتەوەییەکانی کوردی دەکرد. لەکۆتایی (٦٠) ەکاندا، سەرنووسەری رۆژنامەی **(النور)** **(١*)** بوو، کە لەلایەن رژێمی بەعسەوە درابوو بە مامۆستا برایم و، هاوڕێیانی. لەو رۆژنامەیەدا لەدژی شۆڕشی ئەیلوول و، پێشمەرگەی کوردستان گوتاریان بڵاودەکردەوە و، سەرکردەیەتی و، پێشمەرگەی کوردستانیان بە نۆکەری ئیسرائیل و ئەمریکا و ئێران نێودەبرد. جگە لەوەش بەهاوبەشیی لەگەڵ سوپای داگیرکەری عێراق، دەیان چالاکیی چەکدارییان لەدژی پێشمەرگەی کوردستان ئەنجامدا. ئەمەش تەنیا لەپێناو دەسەلات وبەرژەوەندیی کەسیدا دەکرا.

ساڵی ١٩٥٨، میشل عەفلەق سکرتێری گشتیی پارتی بەعس و مامۆستا برایم ئەحمەد، چاوپێکەوتنێکی هاوبەشی تەلەفزیۆنییان لە بەغدا ئەنجامدا. برایم ئەحمەد بەزمانی عەرەبی گوتی:

"ئەو هاوبەشییەی رۆڵەکانی کورد و عەرەب هەڵیانبژاردووە، باووباپیرانیشمان هەر هەڵیانبژاردووە، کاتێک لە چاخە جۆربەجۆرەکانی مێژوودا پێکەوە وەستان و بەرگرییان لەم وڵاتە (عێراق) کردووە... براکوردەکانتان شانازی بە راپەڕینی ناسیۆنالیستانەی عەرەبەوە دەکەن لە خەباتی رزگاریخوازانەیدا و، دڵنیاین هەر هەنگاوێک کە عەرەب بینێ بەرەو یەکگرتن یا یەکێتیی عەرەبی و گەشەپێدانی هێزی عەرەب، دەبێتە خێروبێر ودەرزی بەسەر کورددا" (٢*).

هەروەها کاک نەوشیروان مستەفا سەرنووسەری گۆڤاری "رزگاری"، زمانڕەوشی پارتی دیمۆکراتی کوردستان باڵی "مامۆستا برایم ئەحمەد – مام جەلال تاڵەبانی" کە لەژێر سێبەری بەعسدا بڵاودەکرایەوە، ساڵی ١٩٦٩، لەژمارە (٢) یدا لەرۆژی ١٩٦٩/٤/٢٧ دەرچووە، ئاوای نووسیوە:

"بۆچی دژی جیابوونەوەین؟

جووڵانەوەکەشمان بێبەرییە لە جیابوونەوەخوازەکان و لەشوێنی ئەوە لایەنەکەی تری مافی چارەنووس بەدەست خۆمان بێ ئەو مافە یا نەبێ، بمانمدرێتێ یان نەماندرێتێ ئێمە جۆری مانەوەی بە ئارەزوو لەگەڵ گەلی عەرەب دا هەڵمانبژاردووە و، هەڵی ئەبژێرین وهەر لەبەر ئەو راستییەشە گەر بە زۆریش ئەو جیابوونەوەیە بسەپێندرێ بەسەرماندا بەرامبەری ئەوەستین ......".

ئەم روانگە و بۆچوونە نانەتەوەییانە، لەرەوتی خۆیدا، بوو بە فەرهەنگی سیاسیی زاڵ و، لەنێو دڵیدا، شەڕی نێوخۆیی و پاوانخوازی و دژایەتیکردنی بیری نەتەوەیی چەکەرەی کرد و، لەماوەی دەیان ساڵدا رەگ و ریشەی بەهەموو کوردستاندا بڵاوبووەوە. بەمەبەستی پاراستنی دەسەڵاتی شەخسی و بەرژەوەندیی حیزبی و لەنێوبردنی هەست و باوەڕی کوردایەتیی، درۆشمی بریقەدار و شۆڕشگێڕانە قوتکرانەوە. هەموو رێیەک گیرایە بەر و، هەموو سیاسەتێک بەکات هێنرا، بۆ نموونە، بەڕێز جەلال تاڵەبانی، لەنامەیەکیدا لەڕیکەوتی ١٩٨٣/٥/١٧ نامەی ژمارە ٨/٩٧٥ ئاراستەی سەرۆکی دەزگەی پاراستنی رژێمی داگیرکەری سووریا بەنێوی "حەسەن ئەلنەقیب" دەکا و، دەنووسێ بۆی:

"برای بەڕێز ....

جەماعەتی پاسۆک، کە لە بنچینەدا بەشێکی جیابوونەوەن لە "کاژیک" ە رەگەزپەرستەکانی دژ بە نەتەوەی عارەب، لە نامە تایبەتییەکانیاندا جنێوی ناشیرین بە سەرۆک (حافز ئەسەد) دەدەن، کە ئەمرۆ لەترۆپکی هێزی بەرهەڵستی و خۆڕاگرتنی عەرەبییدایە و، سەرکردەیەتیی شەڕی نەتەوەی عەرەبی سەربەرز دەکات دژی ئیمپریالیزم و زایۆنیزم و پێیدەڵێن (حافظ الواوی) .... ئەم هەموو جنێوانە لەنامەکانی (ئازاد – سەرۆکی پاسۆک) دا هەن، کەچی ئێوە لە نامەکەتاندا لە ١٩٨٢/١٠/٢١، (بەبرای بەنرخ و تێکۆشەری راست ئازادی بەڕێز) ناوی دەبەن و لە نامەکەی ١٩٨٢/٩/٢٨ بەبرای بەڕێز مامۆستا ئازادی خۆشەویست نێوی دەبەن. ئەو نامانە لای منن، و ئامادەم وێنەی فۆتۆگرافیی نامەکانی ئازادت بۆ بنێرم کە تێیدا جنێو بە هەڤاڵ ئەسەد و هێزی پێشکەوتنخوازی عەرەب و سوپای سووریای قارەمان دەدات" (٤*).

شەڕی بەردەوامی نیوخۆیی گەورە و خوێناویی وەک کارەساتی هەکاری و، قڕناقا و پشت ئاشان و شارەزوور و شارباژێر و دۆڵی جافەتی و، ئەوجا کوژرانی هەزاران پێشمەرگە دوای راپەڕین و لەسەر داگیرکردنی شاروگوندی باشووری کوردستان، کە لە نێوان پارتی و یەکێتی بەرپاکرانەوە، زیانی زۆر گەورەیان بە یەکێتیی نەتەوەیی و، کەسایەتیی کورد و کێشە رەواکەی گەیاند. ئەمە بێجگە لەو تێکهەڵپرژان و، شەڕ و لێکدانانەی کە لەبەشەکانی دیکەی کوردستان و، بە فیتی داگیرکەران کوردستان ساڵانی ساڵ بەڕێوەچوون.

نووسینەوەی ئەم چەند کۆپلەیە لە وتە و بیروباوەڕی بەشێک لە سیاسەتکارەکانی کورد و، کردەوەی حیزبەکانمان لە ساڵانی رابوردوودا، کورد گوتەنی: بەمەبەستی "کای کۆن بە با دان" نییە، بەڵکو خستنەڕووی ئەو راستییەیە کە، ئەو بارودۆخەی وا لە پاش جەنگی کەنداو لە باشوور سەریهەڵدا و زۆرینەی گەلی کورد، بە هەلێکی زێڕین و مێژوویيان دەزانی بۆ بەدەستهێنانی ئازادی و سەربەخۆیی، کەوتە دەستی هەر ئەو سەرکردانەوە کە ساڵانی ساڵ بەیت و بالوورەی کۆمۆنیزم و ئەتۆنۆمی و دیمۆکراسی و ژیانی وەکیەک و هاوبەشیان، لەگەڵ گەلانی باندەستی کورد دەژەند و رۆڵی سەرەکییان لە شەڕە نێوخۆییەکاندا گێڕا. بارودۆخی نوێشیان خستە خزمەتی ئامانجی سیاسی و حیزبی و، دەوڵەمەندکردنی خۆیان و دەوروبەریان و، عێراقی نوێیان بۆ گەلی عەرەبی دەسەڵاتدار بووژاندەوە....

– ئەو سەتان هەزار کوردەی کە ئەمڕۆکە لەنێوخۆی باشووری کوردستان و، لەدەرەوە، گلەیی و گازندە لە بوونی گەندەڵیی لە نێو دەسەلاتدارێتیی کوردیدا دەکەن، ئەو سەتان هەزار کوردەی، ئەمڕۆکە رەخنە لە سەرلێشێواویی سیاسیی سەرکردەکانی کورد و، سیاسەتی دژ بەکوردی دەولەتی عێراق (لە عەلاوییەوە تا مالیکی) دەگرن، دەبێ لەپێش هەرشتێکدا رەخنە و گازندە لە خۆیان بگرن، کە بەبێلێکدانەوە و، بێئەوەی لەنێوەرۆکی بیروباوەڕی سەرکردەکانیان گەیشتبێتن و، پەند و ئەزموونیان لە کارەساتەکانی (٨٠) ساڵی وەرگرتبێ، هەروا سووک و هاسان شوێن قسەی سەرکردەی حیزبەکان کەوتن و، بە هەلپەرکێ و چەپلەڕێزان عێراقی نوێیان سازکردەوە. بەدەستی خۆیان، راستەوخۆ بوونە هۆی لەدەستدانی نێوچە سەربەخۆییەکەی باشوور و، بەفیڕۆدانی خەبات و قوربانیدانی بێئەژمار و گێڕانەوەی دەسەلات بۆ عەرەبی داگیرکەر.

هۆی لەدەستدانی سەربەخۆیی و، دواکەوتنی کورد لە کاروانی رزگاری وسەربەخۆیی، هەر بەتەنێ ئەستۆی سەرکردەیەتیی حیزبەکان ناگرێتەوە، بەڵکو ئەو بەشە لە چینی خوێندەواری کوردەواریش دەگرێتەوە، کە بەنێوی رۆشنبیر و نووسەر و رۆژنامەنووس، خۆیان خزاندووەتە نێو حیزبەکانی دەسەڵاتدارەوە و، لەپێناو پلەوپارە و بەرژەوەندیی خۆیاندا، چاو لە راستییەکان دەنووقێنن و، بوونەتە زوڕناژەنی سەرکردەیەتیی حیزبەکان و، کاروپیشەیان چەواشەکردنی گەلی کوردە و، لەو رێگەوە رۆڵێکی زیانبار و رووخێنەر دەگێڕن. هەروەها گەلی کوردیش، سووچبارە، چۆنکە نەتەوەیەک، ئەگەر بەڕاستیی، خۆی بە بندەست و، نیشتمانەکەی بە داگیرکراو دەزانێت و، خولیای رزگاری و سەربەخۆیی بێت، ئەوا دەبێ هۆشیار بێ و، رێی رزگاری و سەربەستیی خۆی بناسێت. بەدرۆشم و هەراوهوریا هەڵنەخڵەتێت. هەست و باوەڕی نەتەوەیی ببێ. خۆی بەخاوەنی خاک و سامانی وڵاتەکەی بزانێ و، کوردستان بەنیشتمانی کورد بزانیت، نەک بە

نیشتمانی ترک و فارس و عەرەب. کاتێک هۆشیاری و تێگەیشتنی سیاسی و نەتەوەیی گەیشتە ئەم ئاستە کە خۆی ناسیی، ئەوجا بەرنامە و درۆشمی نەتەوەیی و، نانەتەوەیی لەیەکدی جیا دەکاتەوە و، بە ئاشکرا ڕێی ڕزگاربوونی خۆی دەزانێت.

ئەمە لەلایەک، لەلایەکی دیکەوە، ئەو پارتی وکۆڕ و کۆمەڵە سیاسییانەی کوردی و کوردستانیی، کە خۆیان بە نەتەوەیی دەزانن و، بەرنامە و ئامانجیان بەئاشکرا و بێ پێچ وپەنا ڕزگاریی نەتەوەکەیانە و، بەکردەوە خەباتی بۆ دەکەن، پێویستە یەکبگرن و، درۆشمی ڕفراندۆم بۆ کوردستان و، سەربەخۆیی بۆ کوردستان، بکەن بە درۆشم و بەرنامە و خەباتی سیاسییان. لەکاتی لاوازبوون، یان ڕووخانی هەریەک لە ڕژێمەکانی داگیرکەری کوردستان، پێویستە کورد دەستبگریت بەسەر سامانی وڵاتەکەی خۆیدا، وەک نەوت و، کانزاکانی دیکەی کوردستان، کە تاکو ئەمڕۆ سەرچاوەی پێشخستنی ئابووری و سەربازی و ئاوەدانیی وڵاتانی داگیرکەر و وێرانکردنی کوردستان بوون. دیپلۆماسییەکی شارەزا و لێهاتوو لە کەسانی نەتەوەیی پێکبهێنرێ و، پێوەندیی بەکۆمپانیاکانی بێگانە و پێوەندیدارەوە بکرێ و، بەڕەسمیی داوا بکرێت لێیان، لەوەبەدواوە، هەر جۆرە ڕێککەوتن و، دانووستانێکی ئابووری و مۆرکردنی پەیماننامەکان لەگەڵ کورددا مۆر بکرێت. واتە بوونی ئەو سامانە گەورەیە لە کوردستاندا هەیە، وەک کارتێک بەکار بهێنریت بۆ پێشخستنی ئامانجەکانی سیاسی و نەتەوەیی کورد. شاندی دیپلۆماسیی کوردیی، پێویستە تێبکۆشێت بۆ ڕازیکردنی وڵاتانی دیمۆکراتی جیهان و، بەستنی ڕێککەوتننامەی ئابووریی لەگەڵیان – بەمەرجێک پشتیوانیی سیاسیی کێشەی کورد بکەن. هاوکات، ئاگاداربکرێنەوە، ئەگەر بێتوو، وڵاتانی دیمۆکرات و ئازاد، وەک ڕابوردوو بەردەوامبن لە سیاسەتی هەلپەرستانەیان و، لەپێناو بەرژەوەندیی خۆیاندا مافەکانی سیاسی و نەتەوەیی کورد پشتگوێ بخەن، ئەوا بەلای نەتەوەی کوردەوە، هەر جۆرە ڕێککەوتننامەیەکی ئابووریی لەگەڵ داگیرکەرانی کوردستان، بەمانای دزیکردن و تاڵانکردنی سامانی نەتەوایەتیی حیساب دەکا و، مافی ڕەوای خۆیەتی، هەر ڕێگە و شێوازێکی خەبات، بە شیاو و گونجاو دەزانێت، بۆ پێشگرتن لە دزیکردنی سامانەکەی، هەڵبژێرێت.

ئاڵوگۆڕی مەزنتر و بەربڵاوتر لەنێوچەکەدا بەڕێوەن، ڕژێمەکانی داگیرکەری کوردستان، بەسەرە و لەماوەی جیاجیادا، لە نێو چەقی گۆڕانکارییەکان جێیانگرتووە. دەبێ کورد، بەئامادەیی تەواوەوە بەرەوڕووی گۆرانکارییەکان بچێت، لەبەر ئەوە پێویستە پلەبکات لە خۆڕێخستن و، تێبکۆشێت بەتەبایی و زانایی و لێوەشاوەییەوە، پلانێکی سیاسی و نەتەوەیی دابڕێژێت. لە نێوخۆ و لەدەرەوەی وڵات و، لە هەموو بوار و ئاستێکدا، بەبەشدارکردنی هەموو بیروباوەڕ وچین و توێژێکی کوردەواریی، بۆ پێشەوە

هەنگاو هەڵبگرێ – بەرەو شارێی بەختەوەری و سەرفرازی و دامەزراندنی دەولەتی سەربەخۆی کوردستان.

لەپێناو جێبەجێکردنی پرۆژەیەکی ئەوتۆ پیرۆز و گەورە، پێویستە "هێڵی دووەم" پێکبهێنرێت.
هێڵی دووەم، بریتی دەبێت لە:

"نەتەوەییەکانی کورد، نیشتمانپەروەران، رۆشنبیران، کەسایەتیی کورد و کوردستانیی، هەروەها هەموو ئەو پارتی و رێکخراوە سیاسییانەی کە بڕوایان بە سەربەخۆیی کوردستان هەیە و ستراتیژ و بەرنامەیان دامەزراندنی دەولەتی کوردییە!"

کوردستان لەبەردەم مەترسیی گەورەدایە و، تەنیا کورد خۆی دەتوانێت، خۆی و نیشتمانەکەی، لە فەوتان رزگار بکا و بیپارێزێت!

سەرچاوە

(*١) – پەرتۆکی "من شێواندوومە لێتان، یان هەر خۆتان سەرلێشێواون"، لاپەڕە (١٠٣) نووسینی مامۆستا جەمال نەبەز

(*٢) – پەرتۆکی "دۆزی ناسیۆناڵی کورد" لاپەڕە (٢١)، نووسینی مامۆستا جەمال نەبەز، چاپی سوێد ساڵی ١٩٨٥.

(*٣) – پەرتۆکی "دۆزی ناسیۆناڵی کورد" لاپەڕە (٢٥)، نووسینی مامۆستا جەمال نەبەز، چاپی سوێد ١٩٨٥.

(*٤) – هەڵوێستی یەکێتی وتاڵەبانی دەربارەی شۆرشی کوردستانی باشوور، لاپەڕە (٤٣) چاپی سوێد ساڵی ١٩٨٩، نووسینی رێبوار.